

ACTIEGROEP LEEFMILIEU RUPELSTREEK

Noeveren 261, 2850 BOOM, Ondernemingsnummer 0414287790

Samenvatting

Betreft alternatief voorstel voor de gracht in de Wirixdreef en voor de gracht door het bos van het Park van Niel. ALR stelt een alternatief voor waarbij de bomen behouden blijven. Het alternatief betreft het opwaarderen met subsidies van de bestaande infrastructuur van het Langwiel achter het Woonzorgcentrum en het Park.

- wadi ridder berthoutlaan - watert af richting bestaande gracht achter rusthuis
- waterdoorlatende straat met afwatering van het water in het park

Voor het water dat naar de nieuwe gracht in de Wirixdreef zou lopen is slechts een verbinding nodig met het Langwiel tegenover de Berthoutlaan.

Over de lengte van de Wirixdreef gaat het dan over veel minder water dat deels in het bos kan infiltreren, deels door de bomen verdampt wordt en deels doorstroomt over de volledige breedte van het bos naar het Langwiel achteraan.

Beste,

Als vereniging die begaan is met het groen in Niel, en met het welbehagen van de inwoners van Niel, waarderen we ten zeerste de mogelijkheid om van gedachten te wisselen rond de heraanleg van de Wirixdreef.

Het voorstel om in het kader van deze heraanleg een aantal van de aanwezige bomen te kappen baart ons, en met ons heel wat omwonenden, zorgen. We pleiten ervoor alternatieve oplossingen te vinden en zijn graag bereid hierover mee na te denken.

We vinden het zeer belangrijk om Niel verder te vergroenen, maar benadrukken dat het behoud van bestaand groen nog belangrijker is. Het park met de bomen is bijna volledig aangeduid als biologisch zeer waardevol op de vernieuwde biologische waarderingskaarten kaarten van INBO (versie 2).

De gemeente Niel ondertekende het burgemeestersconvenant en engageert zich om actief de CO₂ uitstoot in Niel te verminderen (<https://www.niel.be/het-burgemeesterconvenant>). Zowel de aanleg van nieuw groen als het behouden van reeds bestaand groen zijn hiertoe van groot belang. Groen heeft naast CO₂ opslag nog andere belangrijke functies, niet in het minst het milderen van de temperatuur in de stadsomgeving, het ondersteunen van de natuurwaarden van de regio en een aantal wel beschreven effecten op het welbehagen van de bewoners. Meer groen verhoogt de waarde van de woningen in Niel en de aantrekkingskracht van de gemeente.

Het overgrote deel van de bomen langs de Wirixdreef zijn in goede staat, ze zijn op het maximum van hun productiecapaciteit en dus van hun CO₂ opnamecapaciteit. Ze vertragen de waterafvoer daarnaast ook – vooral dan in de zomer - door het vasthouden van water in de bladkruin. Bij verdamping zorgt dit opgenomen water daarenboven voor een belangrijke afkoeling van de omgeving. Het park met de bomen is bijna volledig aangeduid als biologisch zeer waardevol op de vernieuwde biologische waarderingskaarten kaarten van INBO (versie 2).

We kunnen de natuurwaarde van deze bomen moeilijk overschatten. Ze herbergen op dit moment, een belangwekkende fauna, opgebouwd over tientallen jaren. Er bestaan namelijk heel wat soorten die oude bomen met hun specifieke microhabitat nodig hebben voor hun overleving. Het geheel van de aanwezige soorten en hun complexe interacties noemen we biodiversiteit en deze is zeer specifiek aan het type ecosysteem, in dit geval het boscosecosysteem. Ze zorgen voor een evenwicht waarin geen soort dominant kan worden. De bewoner geniet niet alleen van het vogelgezag, maar zal ook bv. veel minder last hebben van muggen. Voor het behoud van een gezond boscosecosysteem is het belangrijk dit niet overmatig te verstoren.

Belangrijk is ook op te merken dat het kappen van bomen en uitgraven van grond dewelke over de jaren een grotere hoeveelheid droge stof opsloeg, grote hoeveelheden CO₂ worden vrijzet.

Het aanleggen van een gracht is ons inziens op verschillende manieren niet belangwekkend genoeg om deze bomen om te hakken.

Het idee om water ter plaatse te verzamelen is zeker toe te juichen, het voorstel om daarvoor bomen te hakken niet. Zoals gezegd, bomen zijn eigenlijk een deel van de oplossing voor waterretentie.

We willen graag aandringen om alternatieven te overwegen voor de waterretentie, zoals rietvelden, wadi of, zeer specifiek, het verdrogende natuurgebiedje bij het oude Langwiel. Dit is reeds een bestaand Wiel waarvoor volgens ons de infrastructuur sterker benut kan worden met een biologisch meer waardevol resultaat.

Het verdrogende klein natuurgebied nabij het oude Langwiel

Riet en Langwiel achter het WZC

Langwiel achter het Parkbos

Het verdrogende klein natuurgebied nabij het oude Langwiel

Langwiel achter het Parkbos

Het oude Langwiel

Een gracht in de Wirixdreef heeft nog een aantal nadelen. Stilstaand dieper water is weinig geschikt voor de ontwikkeling van een evenwichtig ecosysteem. Er is zuurstoftekort, er treedt rotting en algenvorming op (bij warm weer soms giftige algen en geurhinder), reptielen of libellenlarven, nodig voor het onder controle houden van muggen, kunnen niet overleven. Weinig planten leven onder die omstandigheden. Met het opwarmende klimaat is er ook een verhoogd risico voor door muggen overgedragen ziekten als malaria of knokkelkoorts, ziekten die al tot in Zuid-Frankrijk oprukten.

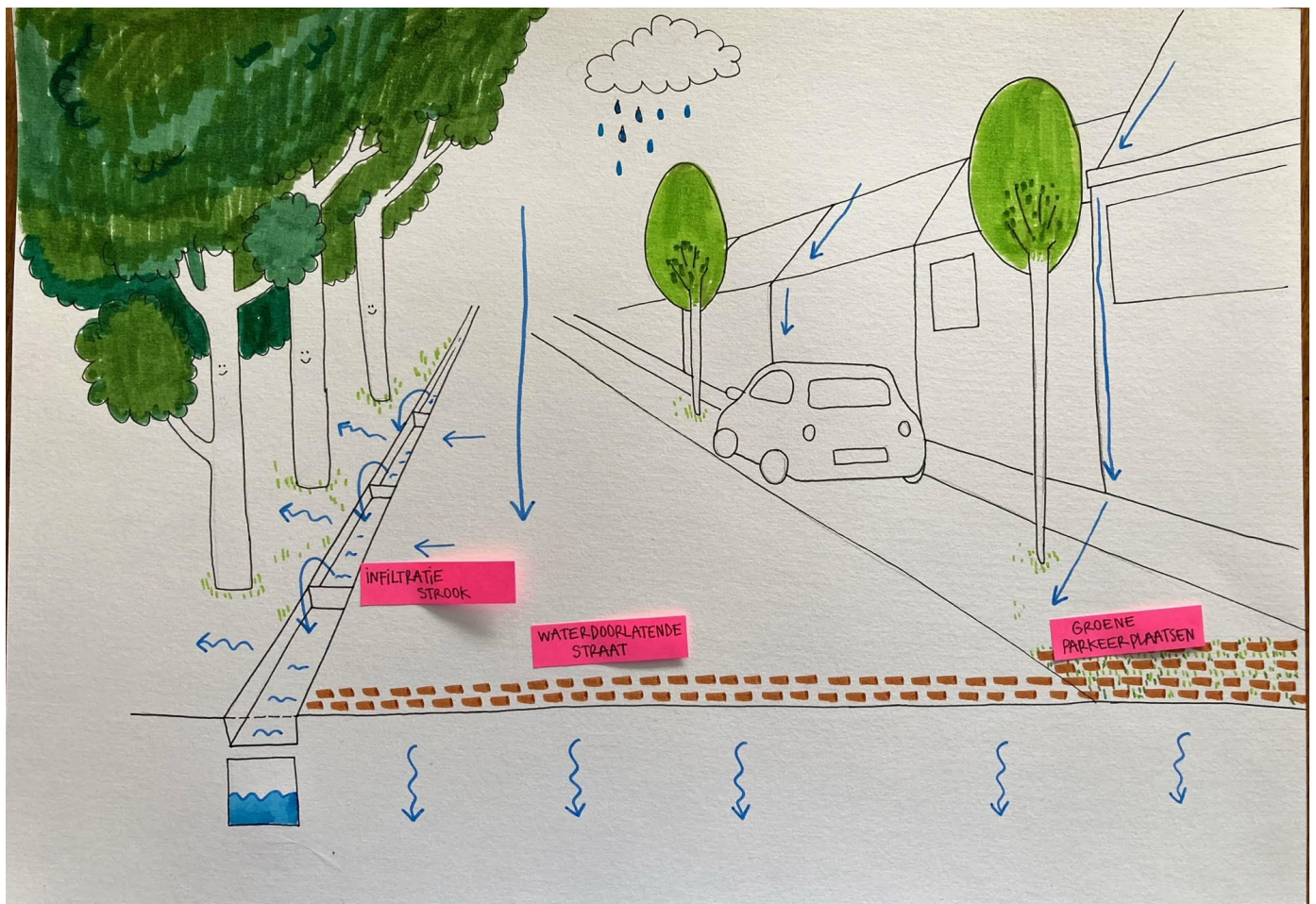
Er zijn alternatieven waarbij de bomen behouden blijven.

Er is zeker een positiever scenario de bedenken dan het graven van een extra gracht plus de verbinding naar de oude gracht waarvoor veel bomen moeten wijken. Het is goed om een groot deel van het water af te voeren naar het lager gelegen bestaande Langwiel en dit met behulp van subsidiering op te waarderen tot een ecologisch nog meer waardevol waterhabitat. Een goed ingerichte plas van voldoende grootte, met rietveld, niet te diep en met oelopende oevers kan zelfvoorzienend zijn voor zuurstof, plantengroei toelaten, toelaten dat er zich diersoorten vestigen die de muggenpopulatie inperken en het afvloeiende water reinigen. Het Langwiel is op dit moment verdrogend, dus aanvoer van vers water is extra winst. Dit hoeft volgens ons niet via de voorgestelde gracht langs de Wirixdreef. Aan de andere kant van het woonzorgcentra loopt reeds een perfecte gracht. Voor een groot deel van het water dat naar de voorgestelde nieuwe gracht zou lopen is er dus eigenlijk enkel een verbinding nodig met de reeds bestaande gracht. (zie afbeelding).

- wadi ridder berthoutlaan - watter af richting bestaande gracht achter rusthuis
- waterdoorlatende straat met afwatering van het water in het park

Over de lengte van de Wirixdreef zou het dan gaan over veel minder water dat ons inziens deels in het bos zou kunnen infiltreren en dus ook door de bomen verdampt kan worden en deels kan doorstromen over de volledige breedte van het bos naar de gracht achteraan.

Het is belangrijk om even te focussen op het feit dat in het voorstel dat nu op tafel ligt er ook nog eens een heel groot aantal bomen in het bos zou gekapt worden om de gracht langs de Wirixdreef te verbinden met de gracht achteraan. Het water zou dan in de bestaande gracht achter het bos stromen, vlakbij het oude Langwiel. Ondanks dat een waterloop die door een bosecosysteem stroomt, ecologisch waardevol kan zijn, is dit voor dit bosje veel te ingrijpend. Er zou nog eens een tiende van het huidige bosoppervlak of zelfs meer moeten verdwijnen om de twee grachten te verbinden. De partijen bomen die overblijven zouden piepklein worden wat het bosecosysteem zeer sterk verstoort of zelfs onherroepelijk om zeep helpt met een groot effect op het aantal soorten dat er zich herbergt. Daarenboven zouden de overblijvende bomen gevoeliger worden aan windval. Het bos heeft nu eigenlijk een goede structuur met verschillende etages. Dit is mooi voor een klein stukje bos als dit. Bewaar dat dan ook. Door het doormidden te breken door er een gracht doorheen te leggen doen we op deze schaal zeker niets goeds. Daarenboven hebben we dan massa's grachten gegraven terwijl we eigenlijk maar een kleine verbinding nodig hebben naar de een reeds bestaande gracht om het gros van het water af te voeren.

Conclusie: er hoeven ons inziens geen extra grachten (langs de Wirixdreef én los door het bos) gegraven te worden op de plek waar nu waardevolle volwassen bomen staan en waardoor een bosecosysteem vernietigd wordt. Het regenwater te plaatse houden is goed, De uitbreiding en opwaardering van het oude Langwiël als waterpartij lijkt ons een grote meerwaarde, maar de nadelen van het plan dat nu op tafel ligt zijn ook duidelijk. Jullie hebben ongetwijfeld ervaring genoeg om dit uit te werken, maar waar we kunnen/willen we graag helpen.

Actiegroep Leefmilieu Rupelstreek

In samenwerking met de bewoners Wirixdreef

Met steun van 630 ondersteuners zie [petitie](#)

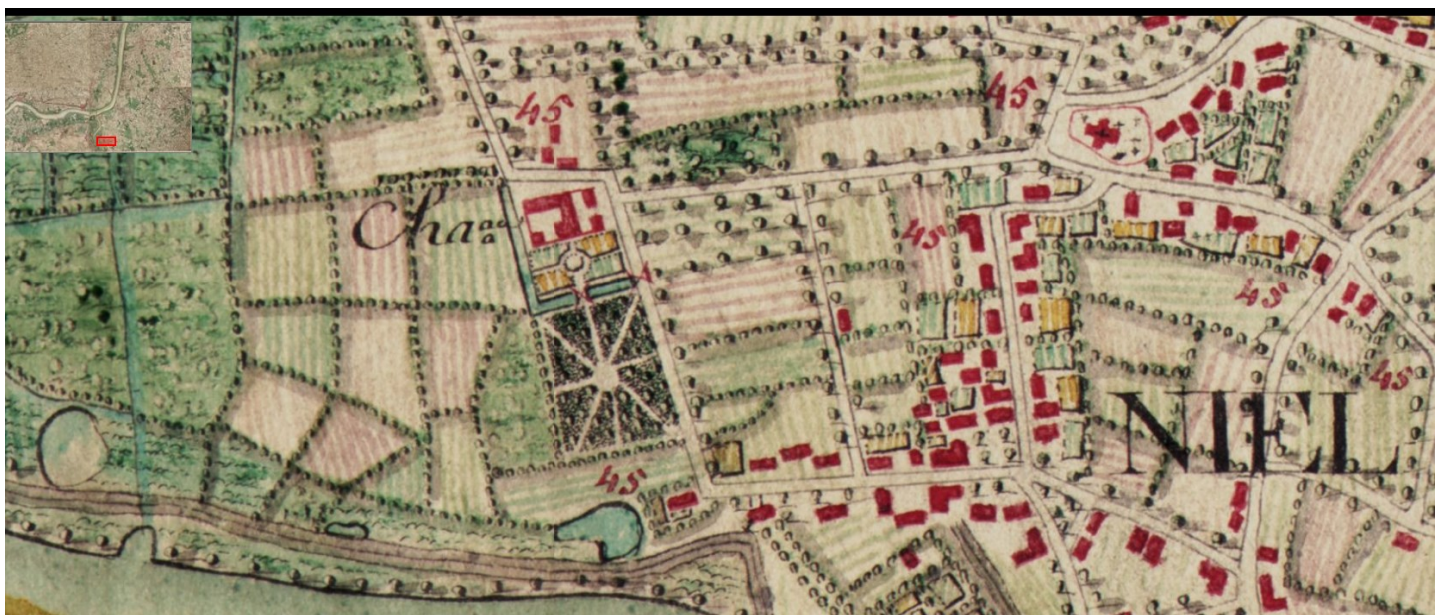

Bijlage:

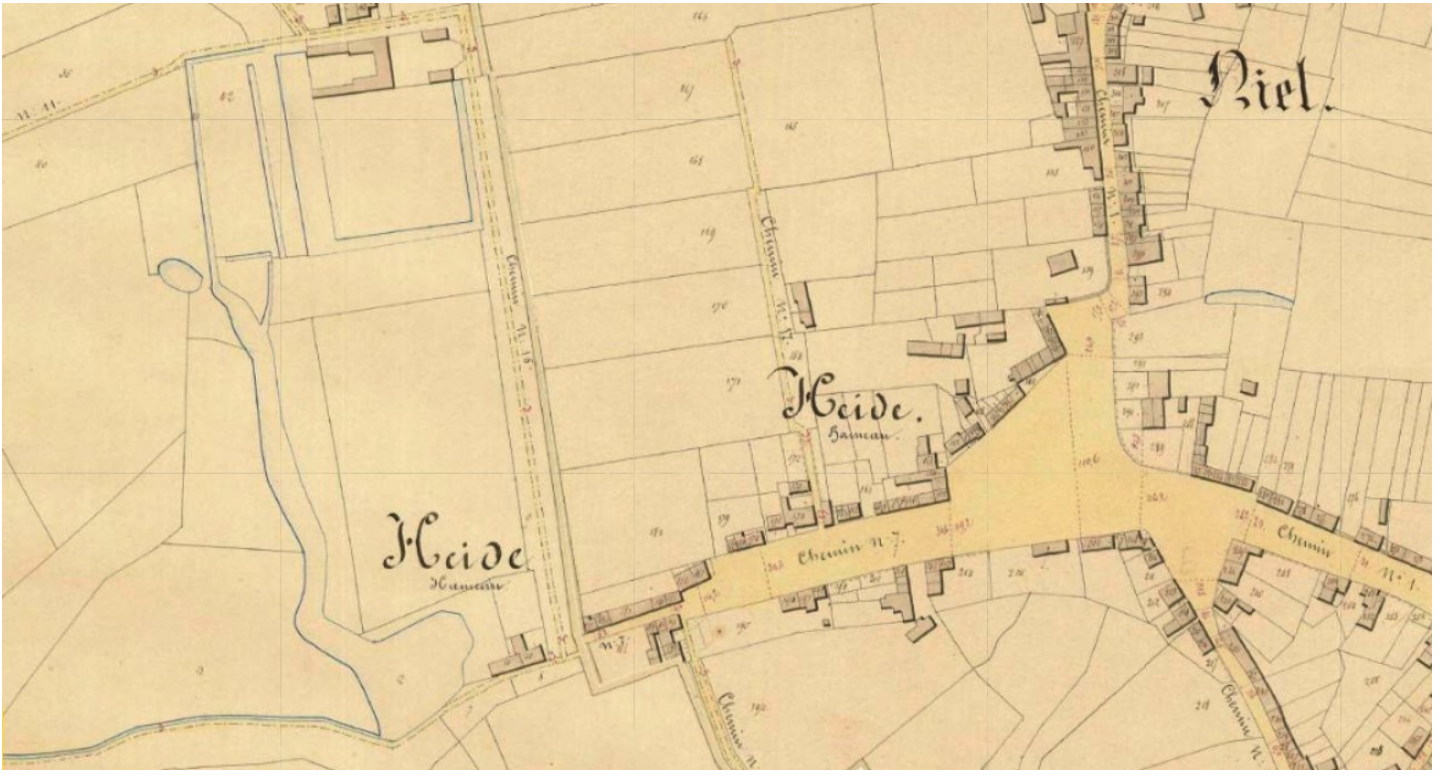
Het Cultuur-Historisch belang van het park

Fricx kaarten 1712

Ferraris kaart 1777

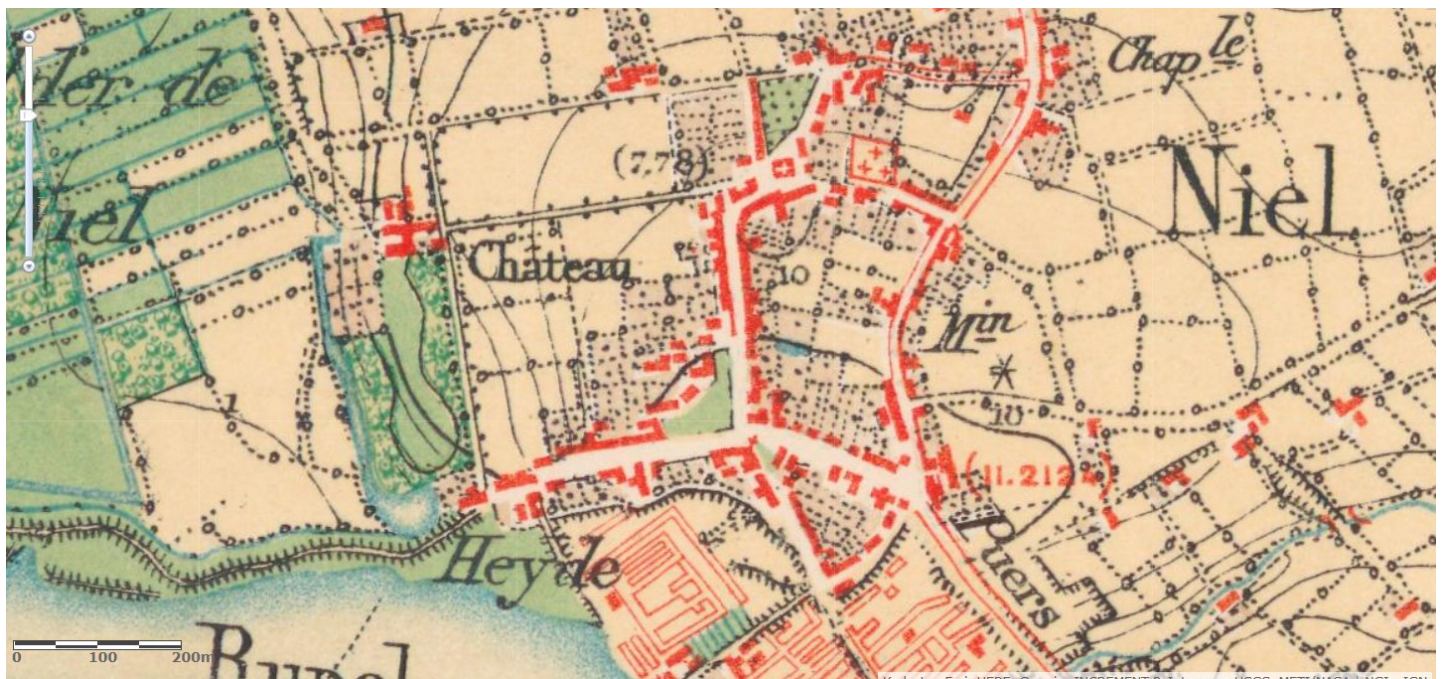
Atlas buurtwegen 1841

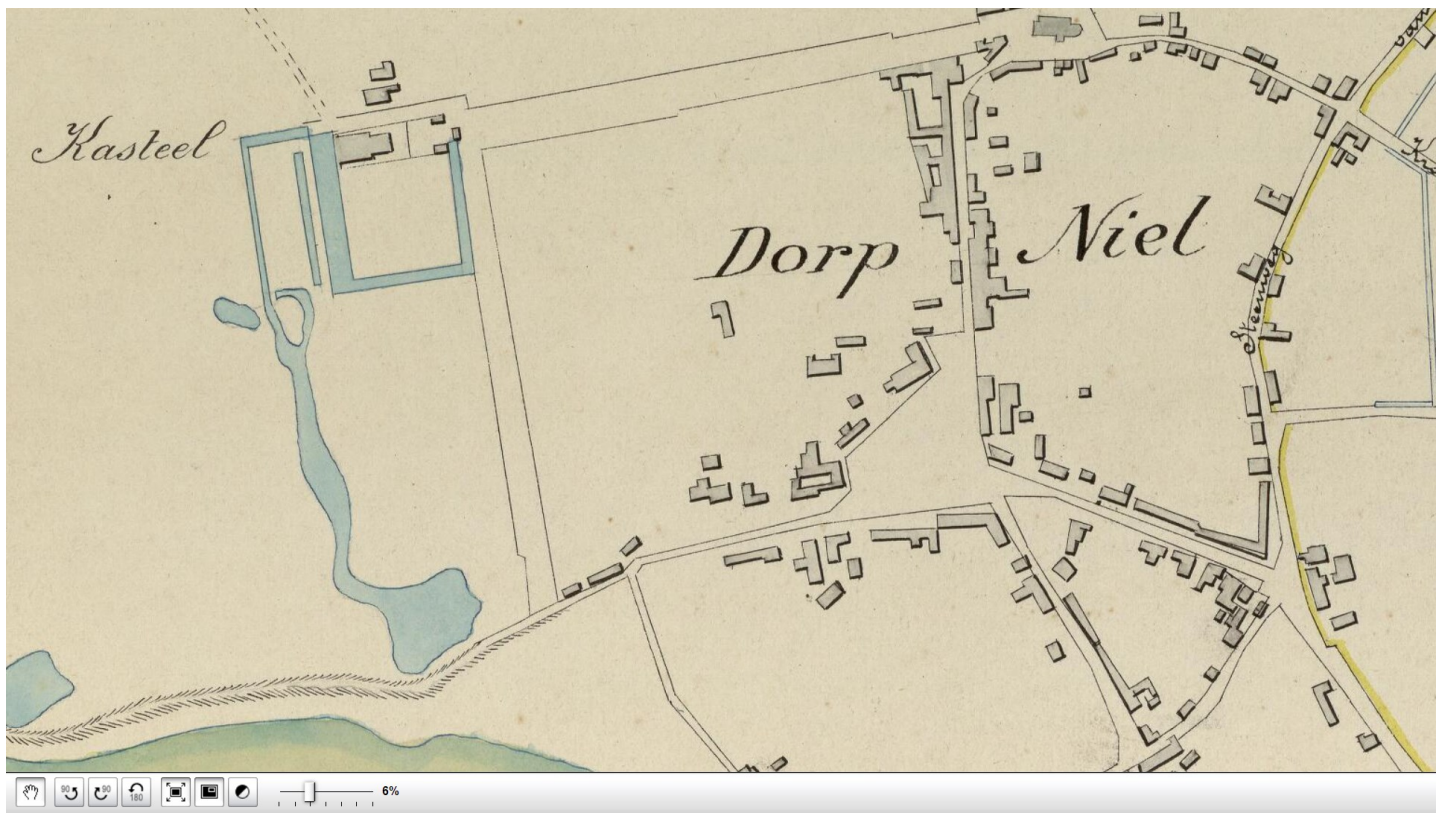
Popp kaarten 1842-1879

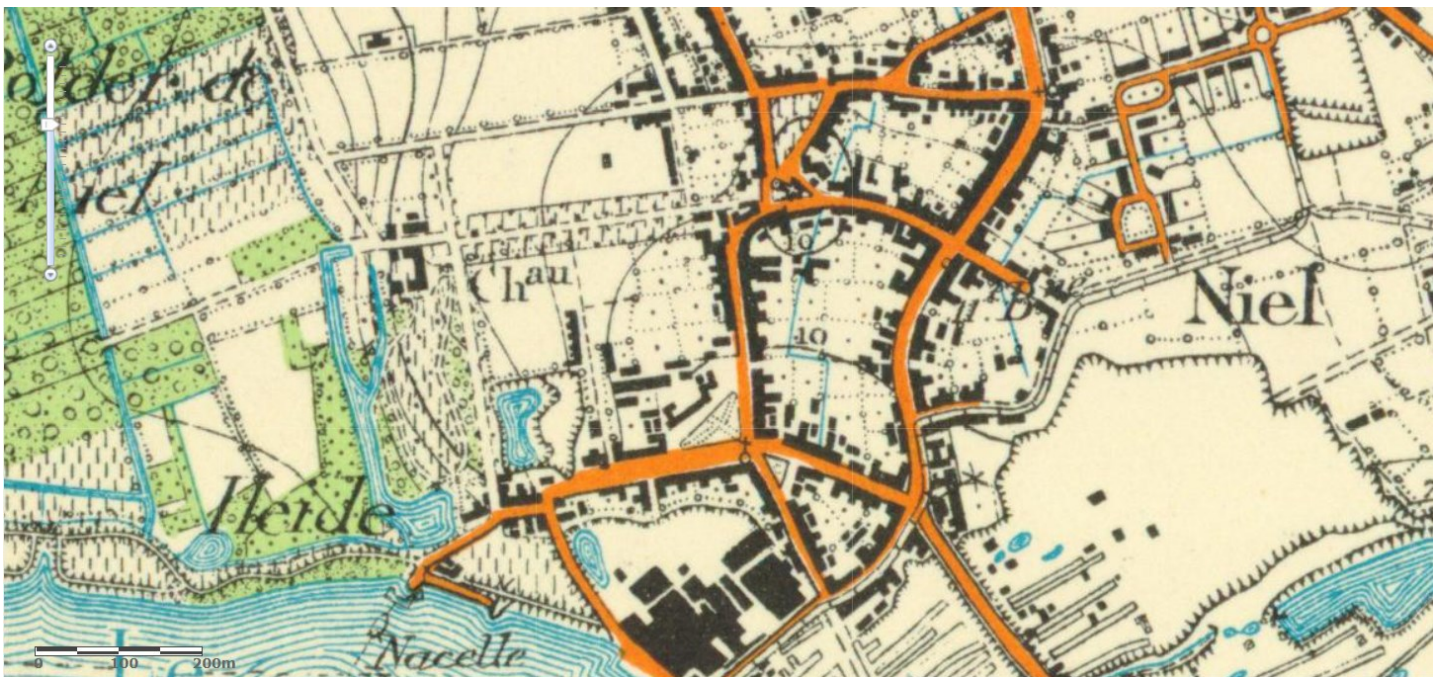
Vandermaelen kaarten 1850

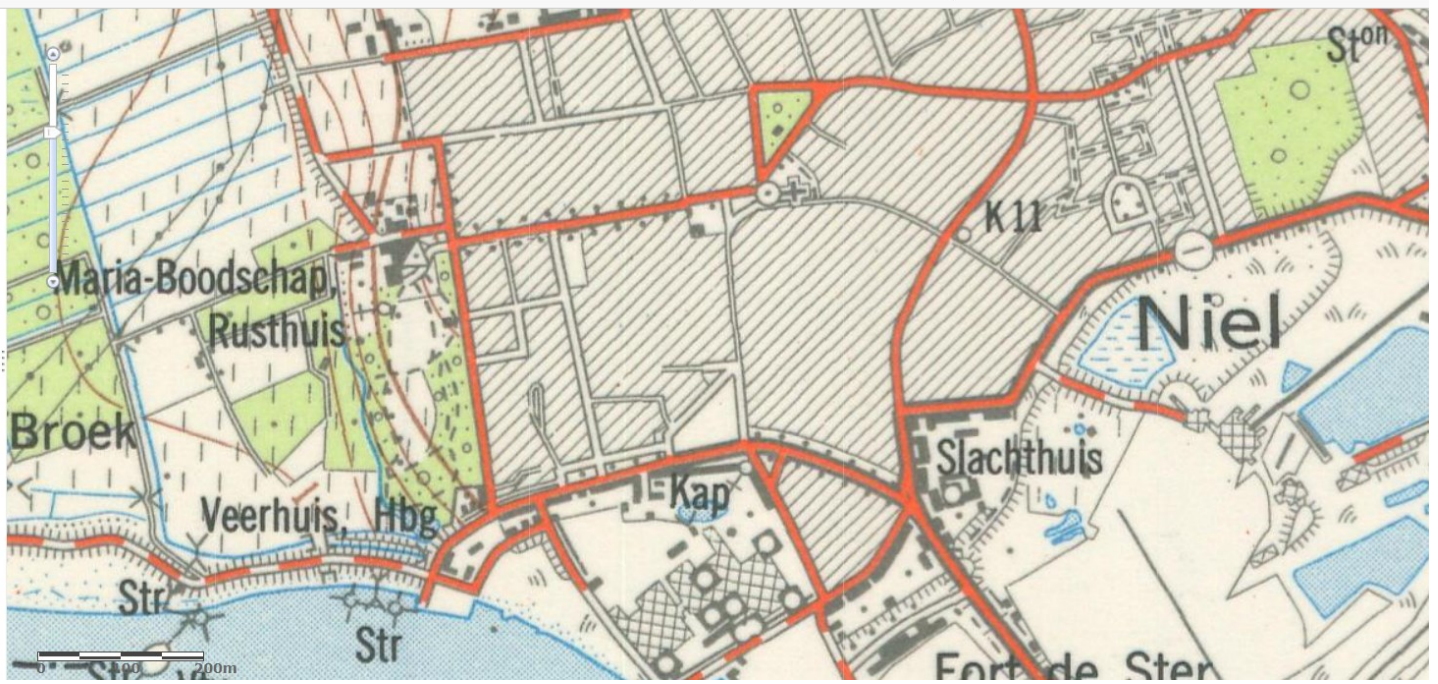
Niel 1873

Niel 1877

Niel 1939

Niel 1969

Hybride kaart Niel 2020